

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101944

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-12-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шингоф Ірина Леонідівна

2. Iryna L. Shynhof

Кваліфікація: 011

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9343-0792

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Педагогічна освіта і освіта дорослих в Україні і зарубіжжі

Дата захисту: 28-12-2023

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Код за ЄДРПОУ: 02135804

Місцезнаходження: вул. Василя Стуса, 47, Краматорськ, 84300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Обласна державна адміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.451.015

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21593122

Місцезнаходження: вул. Максима Берлінського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21593122

Місцезнаходження: вул. Максима Берлінського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.01.45

Тема дисертації:

1. Формування культури професійного саморозвитку вчителів філологічних спеціальностей у післядипломній педагогічній освіті
2. Formation of the Professional Culture of Self-Development of Teachers of Philological Specialities in Postgraduate Pedagogical Education

Реферат:

1. У дисертації теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено систему формування культури професійного саморозвитку вчителів філологічних спеціальностей у післядипломній педагогічній освіті. Схарактеризовано методологічні положення щодо розв'язання проблеми особистісно зорієнтованого формування в учителів філологічних спеціальностей культури професійного саморозвитку в післядипломній педагогічній освіті. Визначено філософські засади формування культури професійного саморозвитку особистості педагога (опертя на ментальні риси українців, проблеми самоосвіти крізь призму ідей вітчизняних мислителів щодо «ядра» філософії національної ідеї (людиноцентризму) і духовно-культурних цінностей українського народу). 3-поміж обраних методологічних підходів (системного, синергетичного,

культурологічного і особистісно-діяльнісного) наукового пошуку акцентовано увагу на системному підході. До системних ознак феномену «культура професійного саморозвитку вчителя-філолога» віднесено: структуру взаємопов'язаних компонентів, цільові орієнтири і ціннісно-змістовий сенс яких пов'язані зі структурою особистості, її духовною, потребнісно-мотиваційною, когнітивною, емоційно-вольовою й соціально-психологічною сферами; специфічність функцій кожного з відповідних компонентів; наявність внутрішніх зв'язків між ними та між системою й зовнішніми чинниками (освітній простір, громадське середовище тощо). З'ясовано, що у процесі формування культури професійного саморозвитку вчителя-філолога системний підхід зорієнтовує на необхідність врахування її сутнісних характеристик: цілісність сукупності взаємопов'язаних складових (концептуально-цільового, ціннісно-змістового, організаційно-методичного та результативного); зорієнтованість на формування означеної якості упродовж всього життя; охоплення функцій всіх компонентів) що забезпечує творчий характер оволодіння суб'єктами професійного саморозвитку цінностями культури; взаємозв'язок з творчим процесом самопізнання педагога, опанування ним духовного досвіду професійної дії; підвищення мотивації до професійного саморозвитку; цілісний характер оволодіння компетентностями, розвитку професіоналізму вчителя-філолога; емоційно-вольова саморегуляція професійного розвитку. Обґрунтування положень синергетичного підходу уможливило окреслення культури професійного саморозвитку вчителя-філолога з позиції самоорганізації освітнього і виховного процесів як засобів безперервного професійного саморозвитку. Синергетичний підхід дозволив розглядати самоосвітню діяльність вчителя в контексті удосконалення загальнопедагогічних (методологічної, загальнокультурної, національнокультурної, полікультурної, цифрової, професійно-саморозвивальної, функціонально-діяльнісної, предметної, теоретико-методичної, мистецько-педагогічної); специфічно-філологічних компетентностей (мовнокомунікативної, літературно-імпровізаційної, функціонально-стилістичної, лінгводидактичної, предметно-філологічної, афективно-поведінкової). Визначено такі компоненти культури професійного саморозвитку вчителя філологічних спеціальностей: духовна культура у вимірі аксіологічної наповненості змісту філологічних дисциплін; культура саморозвитку мотивів активності у професійному самовдосконаленні; компетентність у професійно-саморозвивальній діяльності як системне утворення, культура саморозвитку здатності до емоційно-вольової саморегуляції опанування цінностями змісту післядипломної педагогічної освіти; рефлексивна культура за проміжними результатами саморозвивального процесу. Результати дослідження можуть бути використані викладачами, методистами інститутів післядипломної педагогічної освіти як під час організації та проведення навчальних занять на курсах підвищення кваліфікації вчителів, так і в процесі проведення міжкурсівих заходів; у підготовці майбутніх учителів філологічних спеціальностей, дослідників філологічного фаху у закладах вищої педагогічної освіти різних регіонах України.

2. In the dissertation, the system of formation of the culture of professional self-development of teachers of philological specialties in postgraduate pedagogical education is theoretically substantiated and experimentally verified. Methodological provisions for solving the problem of personally oriented formation of the culture of professional self-development in post-graduate pedagogical education among teachers of philological specialties are characterize. The philosophical foundations of the formation of a culture of professional self-development of a teacher's personality are determined (relying on the mental traits of Ukrainians, the problems of self-education through the prism of the ideas of national thinkers, regarding the "core" of the philosophy of the national idea (people-centeredness) and the spiritual and cultural values of the Ukrainian people). From among the selected methodological approaches (systemic, synergistic, cultural and personal-activity) of scientific research, attention is focused on the systemic approach. The system features of the phenomenon "culture of professional self-development of a teacher-philologist" include: the structure of interrelated components, the target orientations, the value-content meaning among which is related to the structure of the personality, its spiritual, need-motivational, cognitive, emotional-volitional and social-psychological spheres; the specificity of the functions of each of the relevant components; the presence of internal connections between them and between the system and external factors (educational space, public environment, etc.). It was found that in the process of forming the culture of professional self-development of a teacher-philologist, the systematic approach focuses on the need to

take into account its essential characteristics: the integrity of the set of interconnected components (conceptual-purpose, value-content, organizational-methodical and effective); orientation to the formation of a certain quality throughout life; covering the functions of all components) which ensures the creative character of mastering cultural values by the subjects of professional self-development; the relationship with the creative process of self-discovery of the teacher, his mastery of the spiritual experience of professional action; increasing motivation for professional self-development; holistic nature of mastering competences, development of professionalism of a teacher-philologist; emotional and volitional self-regulation of professional development. In the context of the culturalological approach, such features of the cultural phenomenon of the professional self-development of the teacher-philologist are revealed, i.e.: personal and cultural growth of the teacher; relationship with the spiritual culture of the Ukrainian people with the professional and pedagogical culture; reflection of the "culture" category in the components of the studied quality. The potential of the culturalological approach in the formation of a culture of professional self-development consists in mastering the values of personal and professional self-growth, in the implementation of nation-building ideas in the practice of pedagogical work; in overcoming the consequences of modern challenges in professional life, the life of students and the community (pandemic, Russian aggression, etc.). The cultural approach orients teachers of philological specialities to the enrichment of the ethnocultural content of education, in-depth study by students of the basics of ethnography, cultural studies, and the creation of conditions in the educational institution for the formation of multicultural competence in students. The results of the research can be used by teachers, methodologists of post-graduate pedagogical education institutes both during the organization and conducting of training sessions at teacher training courses, and in the process of conducting inter-course events; in the training of future teachers of philological specialities, researchers of philological speciality in institutions of higher pedagogical education in different regions of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Шингоф, І. (2019) Професійний розвиток вчителя-словесника засобами інтерактивних технологій навчання у закладах післядипломної педагогічної освіти. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 1 (15), 124 – 131.
- 2. Шингоф, І. (2021). Культура професійного саморозвитку вчителя-філолога засобами інтеграції в післядипломній педагогічній освіті. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти, 1(14), 133-146.
- 3. Шингоф, І. (2021). Формування культури професійного саморозвитку вчителя-словесника в післядипломній педагогічній освіті. Нова педагогічна думка, 107(3), 106-110.
- 4. Шингоф, І. (2021). Культурологічний підхід до формування професійного саморозвитку вчителя-філолога. Освітні обрії, 53(2), 90-94.
- 5. Shynhof, I. (2021). Professional self-development of language and literature teachers as perceived by postgraduate pedagogical education courses attendees. Designing an Individual Trajectory of Educator's Professional Development in the Context of the Concept of «Lifelong Learning»: collective monographs, 211-223. Dallas, USA. Primedia eLaunch LLC.

- 6. Шингоф, І. (2023). Культурологічні засади самоосвітньої діяльності вчителя з питань формування національних цінностей. *Освіта Донеччини: історія, сьогодення та майбутнє: колективна монографія*. Вінниця: Видавництво «Європейська наукова платформа», 183-208.
- 7. Шингоф, І. (2012). Проблемно-пошукові підходи до викладання української мови в класах філологічного напрямку. *Сучасні технології викладання гуманітарних дисциплін: тенденції та перспективи: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-методичної конференції, Методичні студії*, 295 – 300. Загнітко, А. П. (Ред.). ДонНУ, Донецьк.
- 8. Шингоф, І. (2013). Інтегроване навчання на уроках української мови та літератури як засіб виховання полікультурної компетентності в сучасному соціальному середовищі під час вивчення краєзнавчого матеріалу. *Сучасні технології викладання гуманітарних дисциплін: тенденції та перспективи: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-методичної конференції, Методичні студії*, 205-213. Загнітко, А. П. (Ред.). ДонНУ, Донецьк.
- 9. Шингоф, І. (2015). Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках української мови як засіб інтегрованого навчання. *Сучасні технології викладання гуманітарних дисциплін: тенденції та перспективи: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-методичної конференції, Методичні студії*, 178 – 187. Вінтонів, М. О. (Ред.). ДонНУ, Вінниця.
- 10. Шингоф, І. (2016). Залучення педагога до науково-дослідницької діяльності як чинник розвитку професійної компетентності та самореалізації особистості. *Сучасні технології викладання гуманітарних дисциплін: тенденції та перспективи: збірник матеріалів V Міжнародної науково-методичної конференції, Методичні студії*, 227-231. Вінтонів, М. О. (Ред.). ДонНУ, Вінниця.
- 11. Шингоф, І. (2016). Використання інформаційно-комунікаційних технологій як засіб залучення учнівської молоді до науково-дослідницької діяльності. *Інноваційні технології навчання обдарованої молоді: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції*, 227-231. Київ: Інститут обдарованої дитини.
- 12. Шингоф, І. (2017). Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей учителя-предметника в роботі з обдарованими учнями в контексті підготовки до олімпіад, творчих конкурсів. *Застосування ІКТ в роботі з обдарованою молоддю: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (Слов'янськ, 2017), 1, 45-49*, Слов'янськ, Донецький облІППО.
- 13. Шингоф, І. (2017) Формування ціннісних орієнтирів педагога в процесі ознайомлення із творами сучасної української дитячої літератури. *Роль дитячої книги у формуванні гармонійно розвиненої особистості: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції*, 226-232. Херсон: Академія неперервної освіти.
- 14. Шингоф, І. (2019). Формування в учителя-філолога мистецької компетентності в процесі викладання філологічних дисциплін. *11th International Scientific Conference Science progress in European countries: new concepts and modern solutions Hosted by the ORT Publishing and The Center for Scientific Research "Solution" Conference papers*. p.397-404. Stuttgart, Germany.
- 15. Шингоф, І. (2020). Особливості саморозвитку вчителя-філолога засобами мистецтва. *Неперервна педагогічна освіта XXI століття: збірник матеріалів XVII Міжнародних педагогічних та мистецьких читань пам'яті проф. О. П. Рудницької*, 3 (15), 237-240. Київ: Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України.
- 16. Шингоф, І. (2021). Культура професійного саморозвитку вчителя-філолога як засіб формування його цілісного світогляду. *Перспективні напрями сучасної науки та освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції*, 222-225. Слов'янськ: Донбаський держ. пед. університет.
- 17. Шингоф, І. (2021). Патріотизм у системі стимулів до професійного саморозвитку педагогів Донеччини. *30 років Незалежності України: історичні здобутки на шляху розбудови держави: збіник матеріалів міжрегіональної науково-практичної конференції*, 151-157. Краматорськ: Донецький обл. Ін-т післядипломної пед. освіти.

- 18. Шингоф, І. (2021). Роль визначних діячів науки і культури у формуванні професійного саморозвитку вчителя-філолога. Особистість в історії, літературі та методиці навчання: збірник тез II міжнародної науково-практичної конференції, 3 (97), 66-67. Київ – Івано-Франківськ – Варшава: Івано-Франківський обл. ін-т післядипломної пед. освіти
- 19. Шингоф, І. (2021). Діалогічний, творчий сенс культури та їх вираження в педагогічній діяльності. Досягнення та виклики національно-патріотичного виховання в регіоні: збірник матеріалів VII обласної науково-практичної конференції, 1, 285-293: Краматорськ : Донецький обл. ін-т післядипломної пед. освіти.
- 20. Шингоф, І. (2022). Здобутки культури як засіб формування національних цінностей в особистості вчителя. Освіта Донеччини: історія, сьогодення та майбутнє: збірник тез доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю, 242-248. Київ: Донецький обл. ін-т післядипломної пед. освіти.
- 21. Шингоф, І. (2017). Розвиток професійної компетентності педагога в роботі з обдарованими дітьми й молоддю. Освіта Донеччини: національний та європейський вектори розвитку. Освітній дороговказ на 2017-2018 навчальний рік: науково-методичні рекомендації. Макаренко, С.І. (Ред.). 152-157. Слов'янськ: Донецький обл. ін-т післядипломної пед. освіти.
- 22. Шингоф, І. (2018). Роботі з обдарованою молоддю – вітчизняний та світовий вектори розвитку. Школа – майстерня майбутнього. Освітній дороговказ на 2018-2019 навчальний рік: науково-методичні рекомендації щодо організації освітньої роботи. Макаренко, С. І. (Ред.). 152-157. Краматорськ: Донецький обл. ін-т післядипломної пед. освіти.
- 23. Шингоф, І. (2020). Психолого-педагогічна спадщина Івана Синиці у вимірах професійного саморозвитку вчителя-словесника. Освітній простір в контексті гуманістичної парадигми: психологічні пріоритети сучасності : зб. наук. праць. Максименко, С.Д. (Ред.). 217-225. Київ: Ін-т психології імені Г. С. Костюка НАПН України.
- 24. Шингоф, І. (2020). Культура професійного саморозвитку вчителя-словесника: особистісний вимір: програма спецкурсу. 80 с. Краматорськ: Донецький обл. ін-т післядипломної пед. освіти.
- 25. Шингоф, І. (2021). Культура професійного саморозвитку вчителя-словесника в педагогічній спадщині Василя Сухомлинського. Творчі горизонти вчителя: альманах. Огнева, Л. (Ред.). 1, 14-19. Київ: Всеукраїнська культурно-освітня асоціація гуманної педагогіки.
- 26. Шингоф, І. (2021). Формування культури професійного саморозвитку вчителя-філолога в системі авторської творчої майстерні: методичний посібник. Краматорськ: Донецький обл. ін-т післядипломної пед. освіти.
- 27. Шингоф, І. (2021). Проектна діяльність на уроках словесності як засіб компетентнісного підходу до навчання. Методичний путівник Нової української школи: мовно-літературна освітня галузь: збірник науково-практичних матеріалів. Т. Байдаченко, С. Гарна, О. Головіна, Т. Попова, І. Ціко, І. Шингоф, В. Щербатюк та ін. Ціко, І. (Ред.). Краматорськ: Відділ інформаційно-видавничої діяльності.
- 28. Байдаченко, Т., Головіна, О., Шингоф, І. (2022). Медіаграмотність словесника-україніста НУШ – вимога сьогодення. Нова українська школа на Донеччині: п'ята сходинка, безпека та інновації. Органайзер 2022/2023 навчального року: науково-методичні рекомендації щодо організації й супроводу освітньої роботи у 2022/2023 навчальному році. Бурцева, Ю., Колган, Т. (Ред.). Краматорськ: інформаційно-видавничий відділ Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U001098

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучерявий Олександр Георгійович
2. Oleksandr G. Kucheriavyy

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21593122

Місцезнаходження: вул. Максима Берлінського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваль Валентина Олександрівна
2. Valentyna O. Koval

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7698-3600

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенов Олена Миколаївна
2. Olena M. Semenog

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8697-8602

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вовк Мирослава Петрівна

2. Muroslava P. Vovk

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9109-9194

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21593122

Місцезнаходження: вул. Максима Берлінського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тринус Олена Володимирівна

2. Olena V. Trunys

Кваліфікація: к. пед. н., с.д., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2945-0796

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21593122

Місцезнаходження: вул. Максима Берлінського, буд. 9, Київ, 04060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Аніщенко Олена Валеріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Аніщенко Олена Валеріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сотська Галина Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна